

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 25

21. června 2015

Cena: 8 Kč

Slavnost na HTF UK

V sobotu 16. května se v aule Husitské teologické fakulty konalo slavnostní akademické shromáždění k uctění památky Mistra Jana Husa. V rámci akce přednášeli dva přední odborníci na Husovu tematiku:

Prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc. se soustředil na osobnost Husa a její místo v českých dějinách, děkan fakulty Prof. ThDr. Jan B. Lásek, Dr.h.c. zhodnotil současný stav husovského bádání v příspěvku nazvaném Problém studia života a díla Mistra Jana Husa dnes. Děkan fakulty se zároveň rozloučil s akademickou obcí s blížícím se závěrem svého druhého děkanského mandátu. Při této příležitosti ocenil badatelskou i organizační práci řady osobností akademické obce udělením pamětních medailí Františka Kováře.

Slavnostní atmosféru shromáždění dotvářela vystoupení vokálně instrumentálního souboru Chairé pod vedením Josefa Krčka a komorního sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra pod vedením Hany Tonzarové spolu s přednesy Alfréda Strejčka z vybraných Husových textů. **Jiří Vogel**

Povrch a hlubina Jana Husa

Existují pouze dva přístupy k tomu, jak se vyrovnat s postavou tak úctyhodnou, jakou je bezpochyby osoba kostnického mučedníka, Jana z Husince.

Ten první je promítnout si do Husa své mindráky, starosti a úzkosti a použít jej jako bič. Tento způsob byl ještě pochopitelný v českém obrození. Přístup československých komunistů v padesátých letech i v době tzv. normalizace je však naprosto neomluvitelný. Nejen že Husa zneužili k propagaci své vlastní zvrácené ideologie, ale dopustili se ještě strašnějšího zločinu. V československém národě se miliony dětí učily poznávat Husa bez víry v Krista. Slova, jako je pravda a láska, však v Husově učení nedávají žádný smysl, pokud nechápeme, že pro kostnického mučedníka tato slova pramení právě z ukřižovaných ru-kou, boku a nohou Ježíše Krista.

Dnes bych však chtěl promluvit o druhém přístupu, o cestě, která je i pro můj osobní život naprosto

zásadní. Tento způsob se zakládá na sebezkušenosti. Pokud vnímáme Husa alespoň trochu vážně, pak se nemůžeme vyhnout skutečnosti, že se s jeho učením i životem začneme poměřovat. Takový způsob znamená, že se na Husa přestaneme dívat jako na hrdinu z banálního thrilleru, jak to bohužel předvedl třídílný film režiséra Jiřího Svobody a spisovatelky Evy Kantůrkové, ale přijmeme jej jako Kristova učedníka. Tedy toho, který dlouhou dobu zvažuje útek před křížem, toho, který opouští jistotu svého života a postupně (až do posledního okamžiku) se odevzdává do rukou Božích. Touží po pravdě, ale zároveň si plně uvědomuje bídu a bolest, kterou mysticky zažije každý následovník Krista.

V posledních dnech slyším o Husovi *Pokračování na str. 3*

Koncilní budova sloužila jako přístavní skladiště

Město na křižovatce dějin

Akce spjaté s husovským jubileem vrcholí nejen u nás, v Česku. Také jihoněmecká Kostnice si velkolepě připomíná upálení Mistra Jana Husa.

Zmíňme alespoň základní informace o tomto městě – jen málo míst je s českou duchovní historií spjata tak jako město „na břehu Rýna“. Vlastně nejen na břehu Rýna, ale také na břehu Bodamského jezera, z kterého Rýn vytéká a které toto bádensko-württemberské město dělí od švýcarského kantonu s povědomým názvem Thurgau. Název Kostnice je odvozen nikoliv od kostí, ale od německého Konstanz, a to zase názvu římské pevnosti Constanzia. Archeologické vykopávky římské pevnosti jsou k vidění jen kousek od kostnického domu, kde došlo k jednání koncilu a odsouzení Mistra Jana Husa. Kostnice je sice historickým, ale zároveň také mladým městem. Zatímco před konáním koncilu žilo v Kostnici zhruba 6000 obyvatel, dnes zde žije přes 80 000 lidí, z čehož je 17 000 studentů.

Loňský rok byl u příležitosti výročí zahájení koncilu nazván „Rokem evropských setkávání“ a věnován císaři Zikmundovi. Připomenutí Husova výročí je vsazeno do širšího rámce projektu „2015 Jan Hus – Rok spravedlnosti“. Následují projekty

„2016 Imperia – Živý středověk“ na témata středověkého všedního dne a „2017 Papež Martin V. – Rok náboženství“. Závěrečný rok 2018 je věnován kultuře a pěvci lásky Oswaldu von Wolkensteinovi. Pořady s husovským tématem se konají už od začátku roku, např. série

„Má velice krásné ulice, domy i kostely a mnoho klášterů i všelichých boháčů. Na dvou stranách jest obklopeno jezerem, kterým protéká Rýn. Na březích jezera je množství vinic, vrchovaně pěstovaných pahorků, zcela porostlých révou, i vysoké hory, na nichž se vypínají hrady a osady, na které je příjemný pohled. Pobyt u jezera je rozkošný a půvabný. Je příjemný nejen pro polohu, ale i pro veliké množství ryb.“
(Benátský diplomat 1492)

scénického čtení z Husových dopisů, přehlídka slam poetry na téma „Hus a spravedlnost“ a oratorium o Janu Husovi. Těšit se v Kostnici můžete na Táborské týdny, slavnostní bohoslužby, vzpomínkové slavnosti

a odhalení sochy „Jan Hus – cesta ke smíření“. 6. červencem Husův rok nekončí, Kostničtí plánují v létě a na podzim tematické pouliční divadlo a další husovské oratorium.

V Německu platil během války příkaz nočního zatemnění. Přesto byla řada měst zničena bombardováním. Kostničtí příkaz nedodržovali, a tak Kostnice svítila do noci podobně jako švýcarská města na druhém břehu jezera a vypadala shůry jako švýcarské město. Nejspíš i proto můžeme dodnes obdivovat její autentickou krásu a v následujících číslech časopisu se vydat po památných místech spjatých se zdejším pobytem Mistra Jana Husa a s jednáním koncilu. Navštívit Kostnici můžete během jubilejních diecézních poutí a zájezdů i jindy.

(Materiál vznikl během novinářské cesty do Kostnice. Poděkování patří městu Kostnice, bádenské evangelické církvi a Českobratrské církvi evangelické. Informace o městě i akcích pořádaných mj. v souvislosti s kostnickým koncilem najdete na www.konstanz.de; veranstaltungen.konstanzer-konzil.de. Město vydává propagační materiály a průvodce i v češtině a vítá návštěvníky z Česka.) **VD**

Kostel v Podbořanech hledá novou identitu

Většina lidí nebude znát pětistícové město Podbořany na severu Čech. Malé město poblíž Žatce nese tíhu složitě historie. Po válce tak jako jiná sudetská města ztratilo většinové německé obyvatelstvo a přišlo jiné z českých vesnic na Ukrajině. Noví obyvatelé však těžko navazovali na svoji tradici. Jaká tradice to vlastně je? Česká, německá nebo volyňská?

Tato otázka se dotýká i podbořanské farnosti a kostela Božího Spasitele. Kostel byl v roce 1901 postaven německými obyvateli a patřil evangelické církvi. Od roku 1945 patří Církvi československé husitské, ta je však nyní v nezáviděníhodné situaci.

Mnoho místních členů církve už není mezi námi. V tuto chvíli je jich ve městě pouze osm! To je i důvod, proč byl poslední roky kostel veřejnosti téměř nepřístupný. Není to škoda? Vždyť byl v roce 1995 za finančního přispění českých i německých fondů opraven. Jak ale může osm lidí znovu uvést kostel k životu?

Bratr kazatel Ivo Kraus v roce 2014 oslovil podbořanský spolek Okap a domluvil s ním zajímavou spolupráci. Dobrovolnická organizace Okap si klade za cíl kulturně oživit město a hlavně přispět k dobrým mezilidským vztahům. Stmelování lidí a podpora místních tvůrců, případně i těch

z okolních obcí, se zprvu zdála jako utopie. Pořádání prvních představení, přednášek bylo plně nervozity, zda vůbec někdo přijde. Dnes je situace jiná – lidé chodí a rádi. Okap věděl o skvělé příležitosti pro svoji činnost, a to je prostor nádherného kostela, který je navíc jednou z dominant města. Víze církve i spolku se ideálně spojily. Okap bude pro některé své akce využívat kostel tak, aby sloužil jak členům církve, tak i dalším obyvatelům. U kostela je zahrada, skvěle se hodící pro venkovní produkce, jako jsou letní koncerty nebo třeba jarmarky. V interiéru zase vynikne mluvené slovo. Už loňský rok proběhlo několik

akcí, ta nejpřekvapivější proběhla na svátek Všech svatých. Na pořadu byla bohoslužba, pak program pro děti a venku ohňová show. Ohlas byl nečekaný. Podobný program byl přichystaný také na Velikonoce, kdy přišli do kostela i ti, kteří do něj běžně nechodí. Pořadatelé ze strany církve i spolku věří, že jim budoucnost bude přát. Svoje uspokojení tady můžou najít ti, kteří hledají duchovní náplň, i ti, kteří prostě jen chtějí být ve společnosti druhých lidí a prožít s nimi hezký čas. Přestože je zde pořád práce „jak na kostele“, existují další plány, jak prostor zvelebit a dát mu novou funkci; poskytnout co nejvíce lidem místo a šanci prožít radostné a naplňující chvíle. **Edita Langpaulová**

Dřevěný unikát v Dobříkově - místo s duchovní atmosférou

Na Boží Hod svatodušní jsme se při vzpomínce na tragickou událost v rodině sešli ve svatostánku naší církve v Dobříkově (náboženská obec Vysoké Mýto) a účastníci se bohoslužby, kterou sloužil bratr farář Jiří Plhák. Duchovní zážitek umocnila atmosféra kostela, který patří mezi národní kulturní památky. Bohoslužby v tomto kostelíku se konají každou druhou neděli ve 14 hodin. (Foto na str. 4)

Kostelík v Dobříkově

Lidová dřevěná stavba s věží a střechou krytou šindelem byla postavena v r. 1679 ve Velké Kopani na Podkarpatské Rusi. V r. 1857 byl kostelík prodán do vesnice Cholmavec (u hranic s Rumunskem) za 255 zlatých. Začátkem dvacátých let 20. stol. se stav kostela výrazně zhoršil, došlo k částečnému rozebrání oltářního srubu a o něco později i jehlanovitě střechy. V polovině dvacátých let byly do kostela převezeny ikony z rozebraného dřevěného kostelíka v Trosinku. V r. 1927 se o chátrajícím kostelíku dozvěděl senátor Václav Klofáč. Zakoupil značně poškozený kostel za 16 000 Kč a nechal jej v r. 1930 převést do Dobříkova. Na převozu, následných opravách a znovupostavení se podílel architekt Adolf Kolena z Mukačeva. Kostel byl slavnostně otevřen 6. července 1931 za účasti patriarchy Církve československé Gustava A. Procházky. Restaurační přivezených deskových obrazů provedl akademický malíř Vlastimil Košvanec z Prahy. Od něho rovněž pocházejí některé malby na skle a obraz Jana Husa a J. Amose Komenského. Mobilní kostela, deskové obrazy a rokokový ikonostas, pocházejí z původního kostelíku v Cholmenci a z rozebraného dřevěného kostela v Trosniku. Tepané dveře navrhla a zhotovila Masarykova odborná škola v Litomyšli. Kostelík je od r. 1963 zapsán do seznamu nemovitých kulturních památek.

Stěny i střecha kostelíku jsou kryty šindelem. Portály mají rovná nadpraží, zdobená pozdně gotickými ornamenty, tzv. motiv oslího oblouku. Celá stavba se dělí na tři hlavní části: předsíňku (zadní část hlavní lodi určená pro ženy), hlavní loď (určená pro muže) a presbyterium (tzv. oltářní srub), kde je umístěn oltář. V pravoslavných kostelech je presbyterium oddělené od hlavní lodi ikonostasem. Kostelík je postaven z ručně otesávaných dubových fošen (fošny se vyráběly rozštípaním dubových kmenů pomocí klínů a následným dotesáním) v byzantsko-gotickém slohu (svým slohem je blízký tzv. uherskému typu rusínských kostelů, který byl významně ovlivněn evropskou gotikou). Ikonostas v Dobříkově zcela neodpovídá typickému rozvržení. Sváteční řada je umístěna po stranách hlavní lodi a první tabule s carskými vraty až na zadní stěně oltářního srubu. Důvody jsou především liturgické (jiný typ bohoslužebné tradice) a prostorové (ikonostas není původní součástí kostelíka, byl přenesen později, zřejmě z Trosniku, rozměrově neodpovídal a musel být upraven). Za povšimnutí stojí i velké množství nápisů, zvláště v levé části vchodových dveří, kde jsou uvedena jména a data úmrtí kněží, kteří sloužili v kostele v 18. století.

Webové stránky obce Dobříkov

Z kazatelského plánu

Čtvrtá neděle po svatém Duchu

Hospodin je síla svého lidu, spásná záštita svého pomazaného. Zachraň svůj lid a zehnej dědictví svému, buď mu pastýřem navěky!

ŽALM 28,8-9

První čtení: Jób 38,1-11

Tužby pro dobu po Duchu svatém (II):

1. Abychom v Božích přikázáních zalíbení našli a Boží vůli se řídili, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom v útrapách života odvahu a trpělivost osvědčovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku, Hospodine, daruj nám oddanou lásku a zbožnou úctu k tvému svatému jménu, neboť věříme, že neustále pomáháš všem, kdo se poddávají tvé spravedlivé vládě. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Korintským 6,1-13

Evangelium: Marek 4,35-41

Verš k obětování: Žalm 27,6b

Verše k požehnání: Žalm 17,5-7

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, veď a ochraňuj svůj lid, jemuž jsi dovolil sdílet svatá tajemství chleba a kalicha, a zachovej nás ve své lásce! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 50, 94, 101, 156, 184, 312

Události doby válečné na Jičínsku 1934 - 1945

Pokračování vyprávění

Miroslava Matouše z čísla 23

Pokračování přístě

Totálnímu nasazení jsem neušel, ale bylo to ve Skřivanech u Nového Bydžova v bývalém cukrovaru, jehož prostory byly přeměněny na pobočku továrny na střelivo Sellier-Bellot. V oddělení Werk I se opravovaly letecké motory, ale moje pracovní prostředí bylo v oddělení Werk 2, nejprve v hale, kde bylo našim úkolem oklepávat staré cihly pro další použití. Budovy byly střeženy třemi černě uniformovanými členy tovární stráže neboli Werkschutzu: byl to mladší velitel se dvěma obstarávanými tatiky odkudsi z Bavor. Byli mírní, neškodní.

Zanedlouho nás převedli do přílehlého zámečského parku opodál břehu protékající Cidliny k navážení ochranného náspu kolem budoucí prachárny.

Občas bylo ve výši vidět útvary spojeneckých bombardérů. Dolů tiše kmitaly tisíce stříbrných staniolových proužků k matení radarových zaměřovačů. Ačkoli skřivanské továrničky nehrozilo nebezpečí, museli jsme po výstraze sirénou rychle odkvapit do blízkého lesíku. Z jihu od Kolína doléhaly výbuchy bomb.

Asi dva týdny před očekávaným koncem války za počínajícího chaosu v továrně jsem odjel domů k mamince a sledoval od časného rána radiové zprávy. Když pak jednoho jitra zaznělo po časovém signálu neobvyklé hlášení „Je právě sechš hodin“, bylo jasné, že se něco děje. Potvrzení přišlo velice záhy, když na vlně Prahy opakovaně následovaly výzvy o pomoc rozhlasu: „Jsou zde střelení čeští lidé!“ (S neznámým hlasatelem Zdeňkem Mančalem se seznámím o čtvrt století později během politického postizení nás

obou.) Mezi voláním ve třech jazycích jsem rozpoznal i hlas našeho profesora angličtiny: „We need insulin!“

Maminku jsem po dohodě nechal samotnou doma v Jičíně a podařilo se mi stihnout poslední soupravu, odjíždějící na Ostroměř. Moje milá mezitím odjela do Smidar, kde byla zaměstnána v nádražní pokladně. Teď už vlaky nejezdily. Vypůjčil jsem si od jejího otce kolo a rozjel se podél trati za ní. V předsíni železniční budovy ještě stále visel varovný plakát s krvavými drápy nad hradčanským zámekem a napsím: „Ergreife sie dich, gehst du zugrunde!“ Oba, já na sedle a moje milá na rámu, jsme dojeli po pěšině podél trati bezpečně domů ke Gabriolovům. Vyčkal jsem odzbrojení posádky radiového měřicího vlaku a o dva dny později pokojného příjezdu oddílu sovětské armády. Pak, uklidněn, jsem se vrátil do Jičína. Vydal jsem se do města. Na kraji lipového stromořadí posedávali Němci, valnou většinou původem z říše, dosažení sem jako zaměstnanci, kteří nestačili včas odjet domů. Nebyl mezi nimi nejen pan ředitel Strass, ale, jak jsem stačil zjistit, ani jeho sekretářka Fraeulein Hanisch, jejíž milý voják, jak se mi už dříve doneslo, padl ve Francii po invazi spojeneckých vojsk. Měli bílé pásky na rukávech a nikdo jim neprojevoval známky nepřátelství. Nevěděli jsme, že ve stejném čase bylo mnoho Němců postřeleno v Rovensku pod Troskami. V Ostroměři bylo narychlo pohřbeno 186 německých vojáků, „zastřelených při přestřelkách a bitkách i jinak“, jak je zaznamenáno v obecní kronice. Co asi znamenalo „i jinak“, lze domyslet. Ale byli zabiti i civilní Němci, „národní hosté“, ubozí uprchlíci z východu před blížící se sovětskou armádou. V našem

domě bylo ubytováno několik ruských důstojníků, slušných a vzdělaných, jak jsem poznal z jejich chování a několika knížek v azbuce. Hleděli se se mnou dorozumívat, ačkoli mé nahonem sehnané znalosti ruštiny byly spíše jakousi slovanštinou. Při seznámení se mnou chtěli popít vodku, ale já, tenkrát abstinent, jsem odmítl. Slovu abstinent rozuměli a neurazili se. Přes jazykovou hradbu jsme se přece jen mohli v lecčems dorozumět. Měl jsem konverzační příručku ruštiny, určenou pro sblížení s armádou, jak svědčí věta psaná latinkou: „Na pagóně adna palóska i čtyry zvjozdečky.“ Jinde se občané učili znát rusky i bez příruček při nikoli tuze přátelském osobním styku: „Davaj časý!“ Naše zkušenosti doma však byly co nejlepší. Dokonce jsme se spřátelili s velícím důstojníkem Fjodorem (kolik měl zvjozdeček, nevím) a hezkou ztepilou plavovláskou Naďou, která si oblíbila mou maminku. Jistě vzpomínala na svou vlastní. Tito dva nám na rozloučenou věnovali své fotografie s vlastnoručním podpisem, napsaným těžko čitelnou azbukou.

Vzpomínal jsem a stále vzpomínám na naše litevské přátele. Přes jejich zemi se dvakrát, východním a pak západním směrem, přehnal válka. Nám přinesla nakrátko svobodu, jim připojení k Rusku, jehož gubernií byli před první světovou válkou. Kdo z nich přežil? Jonas Steikunas? Janina Savickaite? A ostatní? Jestliže ano, jistě z nich už nikdo po tolika letech nežije.

Na náměstí jsem potkal známého advokáta v zažehlené důstojnické uniformě a bílých rukavičkách, jenž jako člen městského zastupitelstva donedávna zdravil nacistické úředníky vztaženou pravici.

(Pokračování přístě)

Nad Písmem

COŽ NEMÁTE VÍRU?

Mk 4,35-41

„Ten večer, potom, co Ježíš učil na břehu a vstoupil na loď, aby se všichni posluchači vešli, řekl učedníkům, aby s ním dopluli na druhý břeh. Ježíš usnul na zádi lodi a během chvíle se strhla prudká bouře a vystrašení učedníci vzbudili svého Mistra. Ten utíhl vtr a zklidnil moře. Ke svým učedníkům se potom obrátil s otázkou: „Proč jste tak ustrašení. Což nemáte víru?“ Učedník se zmocnila bázeň: kdo je ten, jehož poslouchá i vítr i moře? Marek 4,35-41

Ty nejtěžší okovy, které si člověk často sám nasadí, jsou okovy strachu. Ale není strach jako strach. Můžeme rozlišit úzkost, kdy obvykle nevíme, čeho se přesně bojíme; strach, který má naopak velice konkrétního původce, a náš dnešní úryvek z evangelia hovoří v samém závěru také o bázní. Bázeň není strach ani úzkost, je to spíše úcta k tajemství, kterého máme možnost se letmo dotknout.

Ježíš, který leží na zádi lodi a v klidu, není lhostejný k tomu, co se děje, ale

svým chováním a vyjadřováním nám vždy sděluje toto: Nebojte se, objevte svou vnitřní svobodu, stavte dál na základech, které již stojí z pevné víry – a potom už vás okovy strachu nikdy nespoutají! Jádro příběhu, který čteme, je zarámováno strachem. Uvnitř tohoto rámu je ukryt poklad nebo klíč, dalo by se snad říci. Je to klíč ke kleci, do které sami sebe někdy zavíráme.

Bouře, bouře na moři, víchr. To všechno jsou symboly, které naše nitro vnímá velice hluboce. Je to příběh archetypů, které nás osloví, protože si dokážou „povídat“ s naším nevědomím. Ve chvíli ohrožení, kdy každý z nás vnímá nejistotu, máme ale přeci jen možnost zachovat se jinak. Pokud bychom to chtěli zlehčit, mohli bychom připomenout to staré

příslíví, že moře učí člověka modlit se. Modlit se ale neznamená být pasivní součástí dění, naopak – spolehnout se na svou víru znamená, že si ji uvědomíme a začneme z ní čerpat svou sílu a pokoj. Mít víru, to neznamená sedět a čekat, co se stane. Víra a její sestra naděje nám ukazují, že každá lidská situace je otevřená, že do našeho života vždy vstupují věci nepředvídané a učí nás vnímat, dívat se do svého nitra a reagovat.

Víra, které Ježíš učí, nespočívá v pasivním přitakání a přesvědčení, nelze ji ani nijak popsat jako vnější dění. Je to naše specifická niterná jistota, která pramení v hloubce našich srdcí, a proto nám může pomoci odolat strachu, který plave kdesi na povrchu.

Martina Viktorie Kopecká

Náš Pane, abys vždy své učedníky dnešních dní trpělivě po svých cestách vedl, v bouřích je uklidnil a od strachu je učil se osvobodit, za to k tobě voláme! Smiluj se!

Amen.

Povrch a hlubina.....

Pokračování ze str. 1

mluvit v superlativech mnoho lidí. Politici, historici i církevní představitelé; mluví a mluví. Ale bohatě postačí, pokud se zaposlouchám do svých vlastních slov, která jsem na adresu Jana z Husince za celý život pronesl. Docela zřetelně si uvědomuji, jak snadno lze klouzat, v lehkosti bytí, po povrchu slov tak hlubokých, jako je právě pravda a láska. Jak trapně zní slova o pravdě z úst lidí, kteří si zakládají sami na sobě.

Když v roce 1989 řekl Václav Havel onu slavnou větu: „Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí“, uvědomil jsem si, jak moc je zapotřebí, aby se tato slova naplnila. Jenže pokud nebude garantem tohoto výroku církev, ale jen pouhý sekulární stát, pak se propadnou do bažin nihilismu, ve kterém se dnes utápí prakticky celá Evropa. Pravda a láska bez Ježíše Krista nic neznamenají. Je to jen pouhý žvást a prázdnota. Čím dále půjdeme po cestě s Husem, tím více budeme čelit takovým či podobným otázkám: „Jsem ochoten opustit všechno a následovat Ježíše Krista?“ či „Dokážu ve svém životě ještě odlišit masky a přetvářku od skutečnosti?“ Podobné otázky si kladl svým typickým a provokativním způsobem také básník a filosof Ivan Martin Jirous: „Jdou volit cestou z kostela - na mši jdou přímo z voleb - nač tady potom Sion stál - a k čemu hora Choreb? - Ach, svatý Jene z Husi, jak se mi křesťanstvo hnuší.“

Člověk, který ztratil sebereflexi, se velice snadno stane farizejem, pro kterého je všechno jasné, vystačí si s vypreparovanými myšlenkami a nedokáže se jasně postavit sám k sobě. Nikoliv s nenávistí, ale s pokorou se člověk musí vracet a znovu

hledat naději. Přesně jak to vyjádřil Mahátma Gándhí, který vyznává: „Když ztrácím naději, vzpomenu si, že vždy v dějinách zvítězila cesta pravdy a lásky.“ Stejnou sebereflexi

Pravda a láska bez Ježíše Krista nic neznamenají. Je to jen pouhý žvást a prázdnota.

musí dnes hledat i církev, která prostě musí přestat hledat to, čím by se zavděčila (v naději, že se do ní začnou vracet davu lidí), ale musí se vracet na hlubinu svého vlastního poslání.

Na vlajce československých i českých prezidentů najdete nápis „Pravda vítězí“. Jsem rád, že vlajka našich prezidentů je stále stejná, neboť přežila každého z nich, a vyjadřuje tak skutečnost, která daleko přesahuje zásady humanismu, demokraticismu a našeho republikánství. Husova pravda je vítězná, neboť je to tatáž pravda jako Kristova. Husova oběť a jeho následování Krista je částí mozaiky evropských a světových mystiků, světců a mučedníků k tomu, abychom pochopili, že náš život nebude nikdy dávat smysl, nebude-li opravdový. Milí přátelé, sestry a bratři. Proto vás prosím, abychom vedle velkoleposti a okázalosti husovských „slavností“, našli pro sebe a naše blízké také trochu tichého místa, kde bychom se mohli setkat s léčivou a uzdravující silou Ježíšovou. Neboť bez ní nejsme nic a našeho Mistra a Pána nemůžeme následovat. Naše země, naše rodiny i náš život potřebují ducha odhodlaného a víru pravou, jinak se rozpadnou a zaniknou.

**Filip Michael Štojdl,
biskup plzeňský**

Můžete si přečíst

Tady jsme doma

Manželé Irena a Lumír Čermdovi byli v srpnu roku 1968 návštěvou v Anglii. Den po návratu byla naše vlast obsazena cizími vojsky. Byli mnozí, kteří za této situace emigrovali a šli „za lepším“. Mnozí z nich tak učinili pro osobní svobodu pohybu i možnosti lepšího uplatnění. Byla stále možnost znovu odejít. Název Čermdova souboru maleb, vystihujících charakter českomoravských měst, má patrně původ v jejich tehdejší rozhodnutí: Tady jsme doma! Soubor osmdesáti čtyř maleb je výrazem autorova národního uvědomění, v pravém smyslu vlastenectví, které se zvláště v době dvacet let trvající okupace výrazněji neprojevovalo a ani po dalším čtvrtstoletí neprojevuje. Tím spíše je záhodno jeho dílo uvítat a ocenit.

Lumír Čermda nezůstal jen u architektonických a výtvarných znaků měst, ale zpřístupnil i jejich významná dějinná období. Tak připomenul Hodonínem jeho rodáka T. G. Masaryka s jeho tak aktuálním heslem „Nebát se a nekrást“ a Kolínem komponistu a dirigenta Františka Kmocha. Při Rožnovu pod Radhoštěm ukázal skanzen, v jiném obraze bitvu tří císařů u Slavkova, v dalším husit-

ský původ Tábora. Kutnou Horou je nám připomínán dekret kutnohorský i původ jména – Hory kutny – kde se kutalo stříbro. Polovina souboru je věnována matce měst Praze, jejíž stovčatost je ukázána řadou chrámových i jiných věží. Betlémská kaple nám ukazuje místo působení Jana Husa a sousoší u Bilkovy vily upozorňuje na hluboce věřícího Mistra, jenž našel své místo a tvůrčí uplatnění v Církvi československé.

Čermdovy obrazy, motivované vlastenecky i křesťansky, jsou detailně propracované, působivé výrazností barev i linií. Je to rukopis výrazně osobitý, nezařaditelný do nějakého stylu. S předchozí, biblicky motivovanou knihou stejného formátu i vazby „Slovo a obraz“ představuje dílo zralé ideově i umělecky, které vzkazuje i nám: Tady jsme doma.

Miroslav Matouš

Husův areopág - červen 1415

Čtené žádosti Mistra Jana Husa i jeho stoupenců z řad českých a polských šlechticů shromážděných na kostnickém koncilu, jakož i nátlak české a moravské šlechty demonstrovány pergamenem s dvě stě padesáti pečeti přinesly své ovoce.

Dne 5. června kardinálové poskytli Husovi první ze tří veřejných slyšení. „Slyšení“ se konalo v refektáři kláštera minoritů, kam byl Hus v předchozích dnech převezen z vězení v Göttingen. Místo Husem očekávaného slyšení však někteří kardinálové, biskupové a doktoři předem připravili rozsudek nad „českým kacířem“. Jen shodou náhod se o tom dozvěděli čeští šlechtici a důrazně žádali u Zikmunda nápravu. Rozzlobený Zikmund skutečně poslal říšská knížata (Ludvíka a Fridricha Hohenzollernského), kteří připravovanému vyhlášení hrdelního rozsudku zabránili. Přesto se toho dne ozývaly výzvy, aby byl „vhozen na hranici ten kacíř“, případně, aby Hus „zanechal vytáček a odpovídal ano či ne“ (sic et noc). Dne 7. června bylo poskytnuto Husovi skutečné slyšení, během kterého se polemizovalo především o tom, zda-li papež či jiný kněz ve smrtelném hříchu nečiní svátostné úkony. Podle učení Jana Wyclifa totiž: „Kněz ve smrtelném hříchu nevyplňuje mši svatou.“ Svátost eucharistie (večeře Páně) se v tu chvíli stává nicotnou a „nefunkční“. Hus se ohradil s tím, že v jeho spise Proti Pálčovi

je tento úkon vymezen slovem „digne“ (hodně). Ve chvíli, kdy byla debata velmi vzrušená, stalo se něco, co nikdo nečekal. Nastalo zatmění slunce, což někteří interpretovali jako důkaz toho, že Bůh nad českým kacířem ukryl svou „tvář“, jiní pak z řad Čechů viděli v zatmění symbol prázdnoty srdcí shromážděných prelátů. Marně toho dne Zabarella nazlobeně apeloval na Husa, aby přestal zapírat, když proti němu svědčí dvacet svědků. Hus klidně odvětil, že nemůže odvolat něco, co neučil. Nastal tak silný hluk a křik, že Zikmund musel přikročit k výhrůžce, že dá místnost vyklidit, pokud nenaštane klid. Hus směrem ke koncilním otcům pravil: „Domníval jsem se, že je více poctivosti, lepší zbožnost a řád v tomto shromáždění...“ Kardinál d'Ailly vmetl Husovi do tváře, že ve vězení v okovech mluvil jinak, byl pokornější. Na to Hus odvětil: „Ano, tam na mě alespoň nikdo nekřičel jako zde.“ Zikmund následně poděkoval koncilu za to, že poskytl Husovi „veřejné“ slyšení. Prohlásil pak, že sice Husovi poskytl ochranný glejt, ale kacíře prý chránit nebude. Naopak, sám pod usvědčeným kacířem podpálí hranici. Na Husa pak apeloval, aby se vyznal z bludů a pokořil se koncilu. Hus odvětil, že na koncil přišel svobodně, nechce tvrdošijně hájit bludy, ale chce být poučen v tom, kde a kdy je učil. Ani druhé slyšení Husa nezlomilo.

Poslední slyšení proběhlo 8. června. Hus stál před koncilem slabý, unavený, vyčerpaný, neboť v předchozích dvou nocích nemohl ani usnout. Opět se ozvala bolest zubů. Přesto se hájil před nařčením z mnoha bludů. Nejvíce na něj křičeli nad článkem, že papež ve smrtelném hříchu není papežem. Zavolali i Zikmunda, s tím, že Hus tvrdí, že ani panovník žijící ve smrtelném hříchu není panovníkem (kardinál d'Ailly). Zikmund Husovi pobaveně pravil: „Jene Huse, nikdo nežije bez hříchu.“ Na konci slyšení vystoupil pateticky Štěpán Pálec s přísahou, že nic, co činí proti Husovi, nekoná z osobní zášti. K tomu se „dojemně“ přidal i bezectný Michal de Causis. Husa pak odváděli biřici a Petr z Mladoňovic, písař pana Jana Lefla, náhodou vyslechl řeč Zikmundovu k prelátům: „Proto, nebude-li chtít Hus odvolat bludy a odpřisáhnout a proti nim učít, ať je upálen a dělejte s ním, co chcete. Ale vězte, ať slíbí, co chce, že by chtěl odvolat i nebo neodvolal, nevěřte mu. Ani já bych mu nevěřil. Vráti-li se do Čech ke svým příznivcům, bude hlásat bludy a bude hůř než kdy dříve. Proto mu zakažte zcela kázání, ať již více nekáže a ať se již nevrátí ke svým příznivcům.“ Na adresu vězněného Jeronýma Pražského pak řekl: „Ah, s ním budeme hotovi za den, to je jen žák, kdežto tento (Hus) je mistr.“ Z těchto slov bylo více než jasné, že prelát i Zikmund rezignovali na spravedlnost. Osud Mistra Jana Husa byl zpečetěn.

Martin Chadima

Moc s bezmocí

Že se vpuští v Ježíši Kristu nejvyšší moc do nejvyšší bezmocí, to je pro mne stále nové domýšlení. Přesto jsem to nevynalezl já, vynalezl to sám Bůh. Když člověk přijme, že Bůh se stal člověkem, tu se jednoduše všechno mění. Miluj a dělej, co chceš! To je podstata, základ. Na tom se staví všechno ostatní. To je základ velké svobody.

Ruth Pfauová: Život znamená začínat

Hodlal Hus dělit církev na viditelnou a neviditelnou?

(Pokračování z minulého čísla)

Pokud jsme četli první kapitole pozorně, mohli jsme si všimnout definice „počtu všech předurčených“, ve které zaznělo, že svatá církev obecná je souhrnem všech přítomných, minulých i budoucích předurčených. V druhé kapitole Hus toto lineárně časové určení nahrazuje prostorovým určením. Počet všech předurčených se skládá z církve bojující, církve spící a církve zvítězilé. Pro naše hodnocení je důležité, že u obou definic jsou „svatá církev obecná“ a „počet všech předurčených“ v podstatě identické pojmy. To samo o sobě vylučuje také možnost, že by Hus chápal pojem „svaté církve obecné“ jen ve smyslu instituce. Na základě identifikace pojmu „svaté církve obecné“ s výrazem „počet všech předurčených“ je výrazně upozádněn instituční charakter církve. Instituční prvek církve může vystoupit do popředí pouze skrze pojem „bojující církve“, které je věnována v rámci Husova chápání svaté církve obecné hlavní pozornost od třetí kapitoly.

Po vymezení svaté církve obecné jako počtu všech předurčených přítomných, minulých a budoucích a po jejím rozdělení na církev bojující, spící a zvítězitou zůjí Hus svou

pozornost ve třetí kapitole zejména na církev přítomnou či bojující. I tuto část svaté církve obecné lze nazývat svatou církví obecnou a právě ona tvoří střed Husovy pozornosti v traktátu O církvi. Proč?

Protože právě v ní se musí každý křesťan zorientovat, z jejího jednání vyvstávají zásadní otázky a vůči ní je možné vyslovit kritiku. Právě v této církvi či v tomto aspektu církve stojíme podle Husa před klíčovými tématem: problémem zla v církvi. Pokud bychom to vyjádřili Husovými pojmy, pak bychom se ptali, jak je možné, že „svatá církev obecná“, která je „Kristovou nevěstou“, „bez poskvrny a vrásky“, je zároveň „smíšeným celkem dobrých i zlých“. Navíc se zdá, jakoby tato Husova slova najednou stála v přímém rozporu s tím, co sám řekl již v první kapitole, kde hovoří o církvi svatých a o církvi zavržených jako o dvou samostatných veličinách, přičemž svatá církev obecná je zde konkretizovaným výrazem církve svatých.

Nesamozřejmost identifikace svaté církve obecné se smíšeným celkem dobrých i zlých si Hus dobře uvědomoval, proto své tvrzení podpírá autoritou hned několika evangelních odkazů (Mt 22,2,3,10;

Mt 13,47–49; Mt 5,19; Lk 3,16–17) a jejich výkladu od církevních otců (Řehoř, Augustin).

Ve třetí kapitole vystoupí do popředí také dosud nepřilíhš frekventovaný pojem „mystického těla Kristova“. Mystické tělo Kristovo jako další ekvivalentní výraz pro svatou církev obecnou se Hus snaží vyložit přirovnáním k lidskému tělu. Lidské tělo jako analogon mystického těla Kristova obsahuje řadu nestejnorodých prvků. Tělo jednak sestává z „údu“ různé hodnoty a jednak obsahuje i některá jsoouca, která nemají povahu údu a k tělu nepatří. Jako příklad uvádí výkaly, sliny, hleny, moč, hnis. Teprve v této souvislosti Hus začíná výklad dalšího z klíčových pojmů své nauky o církvi „předzvěděni křesťané“ a začne rozvíjet tematiku „předzvěděni – předurčení“. Předzvěděni křesťané jsou ti, kteří jsou v těle Kristově, ale k tělu nepatří, jsou jako výkaly či sliny a nakonec budou z těla vyvrženi. Oproti tomu předurčení křesťané jsou údy mystického těla Kristova, k tělu patří a nemohou od těla odpadnout.

Jiří Vogel

(Zkrácená verze studie, která vychází v Theologické revue 2/2015.)
Pokračování příště.

ZPRÁVY

Sestra Jiřina Selucká s br. farářem Jiřím Plhákem v dřevěném dobříkovském kostelíku (článek na str. 2)

Katechetický seminář

V pondělí 25. května se v budově ústřední rady konal katechetický seminář pro duchovní a pracovníky s dětmi a mládeží naší církve. Metodicky duchovní péče z několika diecézí si pro nás připravily výtvarnou dílnu, v níž si přítomní mohli vyzkoušet nejrůznější výtvarné techniky, které je možné využít při katechezi dětí ve škole, na dětských táborech nebo při jakémkoliv jiné příležitosti, kdy chceme biblické slovo výkladu spojit s činností, která zapojí děti tak, aby nebyly pouze pasivními posluchači, ale aby se tvůrčím způsobem podílely na programu. Tyto výtvarné techniky lze samozřejmě využít i při práci s dospělými. Sestry Ivana Krejčí, Zuzana Kalenská, Jindřiška Buttová a Alena Naimanová nám předaly cenné zkušenosti a inspirovaly nás tak k hledání vlastních technik, kterými bychom obohatili výuku dětí a mládeže. Velmi oceňuji obětavost, s níž sestry připravily seminář, a samozřejmě také jejich osobní nadšení pro práci s dětmi a mládeží, bez něhož by jejich prezentace byla pouze teorií... Děkujeme jim za příjemné společenství a sestře Kristýně Mlýnkové za to, že tento seminář zorganizovala. Škoda, že na tak zajímavou akci přijalo pozvání tak málo duchovních! Doufejme, že se tato pracovní dílna nekonala naposledy a že další ročníky přilákají více zájemců. Určitě stojí za to se zúčastnit!

Helena Smolová, farářka NO CČSH Louny

Poděkování za duchovní posilu vedení HTF UK

Jak jsme informovali v čísle 42/2014, v září t. r. byla na Slovensku vysvěcena sestra děkanka ThDr. Kamila Veverková, Th.D.

Sestra děkanka i dosavadní děkan teologické fakulty prof. ThDr. Jan Lášek, Dr.h.c. jsou v poradním sboru biskupa slovenského. Za tuto pracovní obět' je zapotřebí poděkovat. Už jenom proto, že musí z Prahy ujet 340 km do Bratislavy. Svoji odborností jsou však garanty, že v případě nutnosti přijmout nové kněze budou významným poradním hlasem, co se týče teologické odbornosti. Současně každá jejich odbornost je duchovní posilou pro malé husitský ostrůvek na Slovensku. Děkujeme.

Jan Hradil, biskup

Ohlédnutí za příbramskou Nocí kostelů

Jako každoročně připravila náboženská obec Příbram-Březové Hory pro projekt Noci kostelů bohatý program. Den jsme zahájili odpolednem pro děti na téma „Ruce v Bibli“. Za „bezva“ prožitý čas, jak jej děti samy charakterizovaly, děkujeme především oběma Ivčám. Následně ve sboru probíhalo promítání „Dějiny udatného národa českého“. Zatímco část dětí s rodiči dala přednost kreslenému seriálu, neposedové vyrazili na zahradu, kde stříleli z luku, snažili se udělat pár kroků na slackline nebo dokončovali úkoly na jednotlivých stanovištích z odpoledne. Po 18. hodině provedl Martin děti i dospělé celým sborem a seznámil je s jeho historií. Oficiálního zahájení se ujala sestra farářka Jana Skořepová. Celé odpoledne i noc zaznívala ve sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra hudba a zpěv. Zahájily děti, na něž navázal svými spirituály Příbramský huntík pod vedením Jany Hejkrlikové. Flétnový koncert Dominiky Pilecké, kterou na varhany doprovázel Mikoláš Troup, stejně jako tradiční vystoupení našeho Komorního pěveckého sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra vedeného sestrou Hankou, v posluchačích navodily až meditativní atmosféru. Tu ještě umocnil společný zpěv písní z Taizé. Návštěvníci, kterých doputovalo přibližně 250, si rovněž mohli prohlédnout výstavu o konci 2. světové války v Příbrami a životě naší náboženské obce během nacistické okupace, kterou připravil Martin. Za druhou výstavou velkoformátových fotografií se sakrální architekturou byli autorsky podepsáni Petr Čížek se svým synem. Celý program jsme zakončili modlitelným ztišením, na cestu domů nám požehnala naše ses. farářka Jana. Poděkování patří všem bratrům i sestřím, kteří pomáhali s programem nebo alespoň přispěli něčím dobrým na zub.

Děkujeme, Pane, že jsme mohli být s tebou. Martin Jindra

O MJH v Rudné

Šestistého výročí statečného boje Mistra Jana Husa o právo na pravdu a svobodu slova vzpomeneme v Rudné v Bílkově síni Husova domu v Masarykově ulici 18. června v 17 hodin rozpravami, přednáškami, diskusí. Dílo a myšlenky Mistra Jana připomenou prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., senátor PČR, bývalý rektor Karlovy univerzity, spisovatelka Eva Kantůrková, autorka románu a filmového scénáře o Husovi, a vysokoškolská pedagogové ThDr. Pavel Kolář a ThDr. Martin Chadima. Diskusi obohatí svými otázkami učitelé a žáci ZŠ Rudná, členové skautského oddílu Balvan Rudná a další účastníci shromáždění. **rst**

Mistr Jan Hus v nemocnici

Asociace kolegii katolických lékařů pořádá v rámci přednáškového cyklu na pražském Albertově přednášku prof. Martina Weise (Jihočeská univerzita) Sonda do tzv. druhého

života Mistra Jana Husa. Proběhne ve středu 24. června v 18.30 h v knihovně (přízemí) III. Interní kliniky VFN, U nemocnice 1, Praha 2. **red**

Setkání dětí v Příbyslavi

máme v naší romantické, trochu rozestavěné farní chaloupce a polodivoké zahrádce pro odrostlejší děti ve věku asi 9 - 14 let, v termínu 8. - 15. srpna. Spaní je v půdních pokojích po pěti ve vlastním spacáku; oddělené sprchy a WC, dobré jídlo, tři hodní vedoucí. Program má duchovní základ – biblické příběhy, zpívání, ranní a večerní chvály v kapli, hry, soutěže, sporty, výlety, koupání, výtvarná činnost, ohně atd. Cena za týdenní pobyt 1000 Kč. Nástup je v sobotu odpoledne, můžete přijet autem, dobré spojení vlakem. Vezměte si spacák, dobré boty, sandály, plavky, pláštěnku, pro jistotu teplé oblečení, potřeby osobní hygieny. Přihlášku najdete na webu církve v rubrice Pozvánky. Kontakt:

František Tichý, Komenského 20, Jihlava, tel.: 736 265 817, e-mail: frantisektichy@email.cz **FT**

Blahoslav k výročí MJH

V prodejně Blahoslav (Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; tel. 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz) můžete nakoupit či objednat mj. následující tituly (v případě objednávky se k ceně přičítá poštovné a balné):

- Jan Hus mezi epochami, národy a konfesemi
- Od Husa k dnešku
- Mistr Jan Hus v proměnách času
- Seznámení s Mistrem Janem
- Kalendář Blahoslav 2015
- Dopisy z Kostnice
- Následování Krista s Mistrem Janem Husem, mučedníkem Páně; Novéna duchovní obnovy
- Nástěnný kalendář - Mistr Jan Hus 1415 - 2015
- Zastavení s Mistrem Janem Husem
- Historický komiks Jan Hus **red**

Medaile k Husovu roku 2015

Církev československá husitská vydala při příležitosti letošního 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa pamětní medaili. Medaile je z tombaku o průměru 4 cm. Je prodávána v obalu – „knížičce“ s kalichem a Husovým citátem. Medaili můžete získat (i pro vaše přátele) za 180 korun při osobním nákupu v prodejně Blahoslav ve Wuchterlově ul. 5 v Praze 6. Uvažujete-li o pěkném dárku, můžeme jubilejní pamětní medaili doporučit. **red**

Neodvolám

Do 4. července se v Empírovém sklepníku v Královské zahradě Pražského hradu koná výstava „Neodvolám“. Výstava ukazuje ohlas odkazu Mistra Jana Husa v dílech současných výtvarných umělců – sklářů a sochařů. Výstavu doprovází názorná informativní expozice o Husově životě. **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

UTIŠENÍ BOUŘE

Podaří-li se vám vyluštit následující přesmyčky (slova jsou obsažena v textu Mk 4,35-41), vypište si z nich písmenka daná číslem v závorce a vyjde vám tajenka.

- TINCOZM (2)
- ŠARUNÍSTE (9)
- VLAŘITPEP (9)
- ŘICIVECH (1)
- ŠÍTENUI (7)
- NUTROHST (3)
- HAZYTUNO (7)

(Řešení z čísla 23: Lékaře nepotřebují zdraví, ale ti nemocní.)

Jana Krajčířiková

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktoři: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

